

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

UNIVERSITATEA
Petru Maior
din
TÎRGU MUREȘ

COD DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE ÎN CERCETARE

2018

AVIZAT
Oficiul Juridic
Jr. Emilian Oțean

Cod de etică și deontologie în cercetare în cadrul Universității „Petru Maior” din Tîrgu Mureș

CAPITOLUL I

Art.1. Codul de etică și deontologie profesională a personalului de cercetare-dezvoltare din Universitatea „Petru Maior” din Tîrgu Mureș, denumit în continuare, **Codul de etică în cercetarea științifică**, este elaborat în conformitate cu prevederile Legii Educației Naționale nr.1 din 2011, Legii Nr. 206 din 27 mai 2004 privind conduita în cercetarea științifică, dezvoltare tehnologică și inovare, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare.

Art.2. (1) Codul de etică în cercetarea științifică reglementează principiile etice specifice domeniului de cercetare-dezvoltare. Principiile etice specifice domeniului de cercetare-dezvoltare, reprezintă un ansamblu de principii și reguli de conduită morală și profesională obligatorii, care trebuie să guverneze activitatea personalului ce își desfășoară activitatea în domeniul cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și inovării în Universitate.

(2) Codul de etică în cercetarea științifică, are rolul de a preciza principiile, responsabilitățile și procedurile astfel încât activitatea de cercetare-dezvoltare din Universitatea „Petru Maior” din Tîrgu Mureș să se desfășoare în conformitate cu exigențele Spațiului European al Cunoașterii și cu principiile etice acceptate de comunitatea științifică internațională.

(3) Codul de etică în cercetarea științifică are drept scop definirea cadrului etic și deontologic astfel încât personalul de cercetare-dezvoltare să îndeplinească cu profesionalism, obiectivitate, onestitate și loialitate atribuțiile care îi revin.

Art.3. Buna conduită în cercetarea științifică se referă la:

- (a) respectarea legii;
- (b) garantarea libertății în știință, în cercetarea științifică și în învățământ;
- (c) respectarea principiilor bunei practici științifice;
- (d) asumarea responsabilităților.

Art.4. În exercitarea profesiei sale, în toate cercetările desfășurate cu afilierea și cu resursele universității, personalul de cercetare-dezvoltare are obligația de a respecta atât principiile fundamentale și standardele profesionale de bună conduită, din prezentul Cod cât și cele cuprinse în reglementările naționale și internaționale la care România este parte.

CAPITOLUL II

DEFINIȚII SPECIFICE SISTEMULUI DE CERCETARE-DEZVOLTARE

Art.5. Cercetarea științifică poate îmbrăca următoarele tipuri de activități:

- **cercetare fundamentală**, activitate desfășurată, în principal, pentru acumularea de noi cunoștințe privind fundamentele cauzale ale fenomenelor și faptelor observabile, fără a fi vizată o aplicabilitate imediată, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii;
- **cercetare aplicativă**, activitate destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii;
- **dezvoltarea experimentală** constă în lucrări sistematice bazate pe cunoștințe existente obținute prin cercetare și/sau experiență practică, cu scopul de a lansa fabricarea de noi materiale, produse sau dispozitive, de a stabili noi procedee, sisteme și servicii sau de a le ameliora considerabil pe cele deja existente.

Art.6. În sensul prezentului cod termenii de bază sunt definiți astfel:

(a) **alegație** – invocarea unei teorii, unei păreri, unui document etc. pentru a argumenta fraudă în cercetarea științifică;

(b) **ancheta** – etapa inițială a cercetărilor asupra fraudei în cercetarea științifică, care se declanșează după alegație. Ancheta are rolul de a verifica dacă alegația are o bază reală sau nu și este realizată de un număr mic de persoane;

(c) **arbitrarea** – rezolvarea unei dispute asupra fraudei în cercetarea științifică de către un arbitru. Decizia arbitrului trebuie respectată în toată unitatea sau instituția de cercetare-dezvoltare;

(d) **arbitru** – persoană juridică sau fizică, cu calificare corespunzătoare, care trebuie să analizeze și să decidă asupra gradului de culpabilitate al persoanei acuzate de abatere de la buna conduită în cercetarea științifică;

(e) **buna practică** – respectarea ansamblului de acte normative care reglementează buna conduită în cercetarea științifică;

(f) **conflict de interese** – situația de incompatibilitate în care se află o persoană juridică sau fizică care are un interes personal ce influențează imparțialitatea și obiectivitatea activităților sale în evaluarea, monitorizarea, realizarea, raportarea activităților de cercetare – dezvoltare și obținerea de granturi sau contracte de cercetare; interesul personal include orice avantaj pentru persoana în cauză, soțul/soția, rude ori afini până la gradul al patrulea inclusiv, sau pentru unitatea ori instituția de cercetare – dezvoltare din care face parte;

(g) **comunitate științifică** – grup de cercetători științifici ai unităților sau instituțiilor de cercetare-dezvoltare. În sens larg, totalitatea cercetătorilor științifici dintr-o țară, dintr-o zonă a lumii sau din întreaga lume;

(h) **confeccionarea de date** – înregistrarea și prezentarea unor date din imaginație, care nu sunt obținute prin metodele de lucru folosite în cercetarea științifică;

(i) **confidențialitate** – păstrarea secretului asupra cercetării științifice aflate în desfășurare sau recent finalizate, asupra persoanei acuzată de fraudă și asupra persoanei care face o alegație;

(j) **eroare** – eroare neintenționată, datorată insuficienței informării, insuficienței practici profesionale, neglijenței profesionale sau entuziasmului științific exagerat; depistarea erorii impune autorului ei obligația de a denunța public; în cazul lucrărilor publicate, recunoașterea erorii trebuie făcută în aceeași, revistă, jurnal etc. în care ea a apărut;

(k) **evaluare** – aprecierea rezultatelor cercetării științifice prin folosirea unor criterii calitative și cantitative, cum ar fi prestigiul revistei, jurnalului etc., numărul de citări, impactul asupra societății, sau asupra mediului ambiant etc.;

(l) **frauda** – acțiunea deliberată de confeccionare, falsificare, plagiere, înstrăinare ilicită a rezultatelor cercetării științifice, sau alte procedee care se abat mult de la practicile acceptate de comunitatea științifică și care au ca scop obținerea unui prestigiu științific, a unor finanțări, a conducerii de proiecte sau a acceptării rapoartelor de cercetare etc.;

(m) **inovare** – activitate orientată către generarea, asimilarea și valorificarea rezultatelor cercetării-dezvoltării în sfera economică și socială;

(n) **integritate** – politica cercetătorilor individuali, a unităților și instituțiilor de cercetare-dezvoltare și a asociațiilor cu preocupări în domeniul cercetării și/sau valorificării rezultatelor științifice pentru respectarea demnității umane, a valorilor intrinseci ale științei, a animalelor și a mediului înconjurător;

(o) **investigație** – etapa a doua a cercetărilor asupra fraudei, care urmează anchetei și care se bazează pe fapte dovedite;

(p) **normă legală** – prevedere legală care restrânge libertatea în cercetarea științifică, cum ar fi legile de respectare a demnității umane, de protecție a animalelor, de folosire a drogurilor, a substanțelor chimice sau radioactive etc.;

(q) **notificare** – comunicarea scrisă făcută unei persoane acuzată de fraudă în cercetare; notificarea se trimite persoanei în cauză înaintea procedurilor de anchetă sau investigație;

(r) **plagiat** – însușirea ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor unei persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obținute, prezentându-le drept creație personală; violarea proprietății intelectuale prin însușirea abuzivă de idei ale altuia (altora);

(s) **probitate intelectuală** – neacceptarea falsificării de rezultate științifice, neînșușirea de idei sau rezultate ale cercetării științifice, nedivulgarea conflictelor de interese etc., cu scopul de a nu induce în eroare comunitatea științifică și de a nu crea prejudicii societății;

(t) **produs științific** – produs industrial, agricol etc., publicație, brevet de invenție, program de calculator etc. obținut în urma activității de cercetare științifică;

(u) **proprietate intelectuală** – totalitatea mijloacelor prin care o idee este difuzată (carte, articol, suport electronic etc.), precum și dreptul de autor corespunzător; după caz, proprietatea intelectuală se poate referi și la tezele de doctorat; lucrarea semnată de mai mulți autori aparține fiecăruia dintre ei; dacă ideea n-a fost difuzată printr-unul din mijloacele menționate ea nu reprezintă o proprietate intelectuală;

(v) **responsabilitate** – responsabilitatea cercetătorilor individuali, a unităților și instituțiilor de cercetare-dezvoltare, precum și a publicațiilor științifice pentru păstrarea integrității în cercetare;

(w) **sanctiune** – sancțiune aplicată persoanei fizice sau juridice, care nu respectă reglementările bunei conduite în activitatea de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare;

(x) **standard științific** – normă sau ansamblu de norme care reglementează buna conduită în cercetarea științifică;

(y) **transfer tehnologic** – ansamblul de activități desfășurate cu sau fără bază contractuală, pentru a disemina informații, a acorda consultanță, a transmite cunoștințe, a achiziționa utilaje și echipamente specifice. În scopul introducerii în circuitul economic a rezultatelor cercetării, transformate în produse comerciale și servicii;

(z) **valoare științifică** – calitatea unui produs științific de a contribui la progresul cunoașterii.

CAPITOLUL III

PRINCIPIILE CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Art.7. Progresul cunoașterii este bazat pe libertatea modului de desfășurare a activității de cercetare – dezvoltare și inovare. Această libertate nu trebuie să afecteze:

- (a) respectarea demnității și a drepturilor omului;
- (b) protejarea mediului ambient;
- (c) protecția animalelor.

Art.8. Libertatea modului de desfășurare a activității de cercetare – dezvoltare și inovare se asigură prin:

- (a) accesul liber la sursele de informare;
- (b) schimbul liber de idei;
- (c) neamestecul factorului politic în activitățile de cercetare – dezvoltare și inovare;
- (d) necenzurarea produselor științifice;

Art.9. (1) Cinstea cercetătorului față de propria persoană și față de ceilalți cercetători constituie un principiu etic de bază pentru buna conduită în cercetarea științifică. Necinstea poate conduce la o imagine nepotrivită a științei și poate altera încrederea reciprocă a cercetătorilor.

(2) Onestitatea cercetătorului științific asigură respectarea contribuțiilor predecesorilor, concurenților și partenerilor și conduce la diminuarea numărului de erori și exagerări.

(3) Îndoiala asupra propriilor rezultate poate conduce la eliminarea erorilor.

(4) Responsabilitatea asupra apariției necinstei revine deopotrivă cercetătorului și unității sau instituției de cercetare-dezvoltare.

(5) Universitatea „Petru Maior” din Tîrgu Mureș are un rol major în prevenirea necinstei, instruirea viitorilor cercetători privind buna conduită în cercetarea științifică constituind o misiune deosebit de importantă a instituției.

Art.10. Cooperarea și colegialitatea în grupurile de cercetare științifică reprezintă o protecție față de erorile științifice și față de fraudă, asigurând transparența rezultatelor și conducând la creșterea

valorii produselor științifice. Cooperarea trebuie să permită schimbul de idei, criticile reciproce, verificarea reciprocă a rezultatelor etc.

Art.11. Respectul față de proprietatea intelectuală și față de probitatea intelectuală evită cazurile de fraudă sau plagiat.

Art.12. Originalitatea și calitatea produselor științifice trebuie să primeze asupra cantității la evaluarea rezultatelor cercetării științifice. Criteriile cantitative de evaluare a rezultatelor cercetării științifice trebuie corelate cu cele care privesc originalitatea și eficiența procesului cunoașterii.

Art.13. Datele primare care au condus la ieșirea pe piață a produsului științific trebuie păstrate, în condiții de siguranță. Datele primare trebuie să permită reproductibilitatea produsului științific și în alte grupuri de cercetare, cu excepția datelor secrete sau protejate prin instrumente ale proprietății intelectuale.

Art.14. Datele contradictorii, diferențele de concepție experimentală sau de practică, diferențele de interpretare a datelor, diferențele de opinie sunt factori specifici cercetării – dezvoltării și nu constituie abateri de la buna conduită în cercetare.

Art.15. Cercetarea științifică nu trebuie să conducă la pagube sociale sau individuale.

Art.16. Declanșarea conflictelor de interese constituie un mecanism de diminuare a influențelor nedorite asupra evaluării cercetătorilor științifici și a rezultatelor cercetării. În acest fel se elimină subiectivismul evaluatorilor care, de regulă, aparțin aceluiași domeniu de cercetare.

Art.17. Presiunea exercitată negativ asupra cercetătorilor pentru creșterea numărului de produse științifice este de neacceptat. Presiunea se reflectă asupra calității cercetării științifice și a produselor acesteia.

Art.18. Sabotajul în cercetarea științifică reprezintă o crimă instituțională sau individuală. El trebuie pedepsit conform legislației juridice în domeniu.

CAPITOLUL IV

STANDARDE PROFESIONALE

Art.19. Respectarea standardelor științifice constituie o garanție a bunei conduite în cercetarea științifică.

Principalele standarde științifice generale exclud:

- (a) ascunderea sau înlăturarea rezultatelor nedorite;
- (b) confecționarea de rezultate;
- (c) înlocuirea rezultatelor cu date fictive;
- (d) interpretarea deliberat distorsionată a rezultatelor și deformarea concluziilor;
- (e) plagierea rezultatelor sau a publicațiilor;
- (f) prezentarea deliberat deformată a rezultatelor altor cercetători;
- (g) neatribuirea corectă a paternității unei lucrări;
- (h) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțări;
- (i) nedezvăluirea conflictelor de interese;
- (j) deturnarea fondurilor de cercetare;
- (k) neînregistrarea și/sau nestocarea rezultatelor, precum și înregistrarea și/sau stocarea eronată a rezultatelor;
- (l) lipsa de informare a echipei de cercetare, înaintea începerii activității la un proiect de cercetare, cu privire la: drepturi salariale, răspunderi, coautorat, drepturi asupra rezultatelor cercetărilor, surse de finanțare și asocieri;
- (m) lipsa de obiectivitate în evaluări și nerespectarea condițiilor de confidențialitate ale rapoartelor de evaluare, alegațiilor, rapoartelor de cercetare etc.;

- (n) publicarea sau finanțarea repetată a acelorași rezultate ca elemente de noutate științifică, fără a se menționa sursa inițială și/sau cu adăugiri ne semnificative;
- (o) nerecunoașterea metodologiilor și a rezultatelor altor cercetători ca sursă de informare;
- (p) nerecunoașterea erorilor proprii;
- (q) difuzarea rezultatelor proprii într-o manieră iresponsabilă, cu exagerări și repetări;
- (r) nerespectarea clauzelor granturilor, contractelor, protocoalelor etc.;
- (s) împiedicarea unor cercetători în activitatea lor sau favorizarea altora.

CAPITOLUL V

RESPONSABILITĂȚI

Art.20. Relațiile ce se stabilesc între personalul de cercetare-dezvoltare trebuie să se bazeze pe corectitudine, colaborare, respect reciproc și solidaritate profesională. Personalul de cercetare-dezvoltare recunoaște și respectă competențele profesionale în vederea asigurării unei bune colaborări.

Art.21. În toate etapele carierei sale, personalul de cercetare-dezvoltare are responsabilitatea de a-și îmbunătăți continuu pregătirea profesională, actualizând și dezvoltând regulat capacitățile și competențele din domeniul său științific, precum și cele interdisciplinare.

Art.22. Personalul de cercetare-dezvoltare trebuie să cunoască obiectivele prevăzute în Strategia instituțională de cercetare-dezvoltare și să contribuie la realizarea acestora. Personalul de cercetare-dezvoltare trebuie să cunoască reglementările privitoare la dreptul de proprietate intelectuală și la exigențele și condițiile oricărui sponsor sau finanțator, independent de natura contractului lor.

Art.23. Personalul de cercetare-dezvoltare trebuie să aibă o atitudine pro-activă față de societate și să acționeze pentru aplicarea rezultatelor de cercetare-dezvoltare în beneficiul societății.

Art.24. Autorii unui produs științific sunt responsabili în mod solidar pentru rezultatele științifice. Calitatea de autor onorific nu este acceptată.

Art.25. Responsabilitatea pentru folosirea corectă a fondurilor de cercetare revine atât personalului de cercetare-dezvoltare, cât și a conducerii Universității.

Art.26. Centrele de cercetări, departamentele, precum și personalul de cercetare-dezvoltare, poartă responsabilitatea pentru respectarea normelor și valorilor etice în cercetare-dezvoltare.

Art.27. Normele de bună conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare includ:

- a) norme de bună conduită în activitatea științifică;
- b) norme de bună conduită în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, inclusiv în cadrul cererilor de finanțare depuse în cadrul competițiilor de proiecte organizate din fonduri publice;
- c) norme de bună conduită în activitatea de evaluare și monitorizare instituțională a cercetării-dezvoltării, de evaluare și monitorizare de proiecte de cercetare-dezvoltare obținute prin acțiuni din cadrul Planului Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare și de evaluare de persoane în vederea acordării de grade, titluri, funcții, premii, distincții, sporuri, atestate sau certificate în activitatea de cercetare-dezvoltare;
- d) norme de bună conduită în funcțiile de conducere în activitatea de cercetare-dezvoltare;
- e) normele de bună conduită privind respectarea ființei și demnității umane, evitarea suferinței animalelor și ocrotirea și refacerea mediului natural și a echilibrului ecologic.

CAPITOLUL VI

ABATERI ȘI SANCTIUNI

Art.28. Constituie abatere de la prezentul Cod orice nerespectare a normelor fundamentale și a standardelor profesionale de bună conduită a personalului de cercetare-dezvoltare așa cum sunt prevăzute la art. 310 din Legea nr. 1/2011, respectiv:

- a) plagierea rezultatelor sau publicațiilor altor autori;
- b) confecționarea de rezultate sau înlocuirea rezultatelor cu date fictive;
- c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare.

Art.29. Abaterile de la normele de bună conduită în **activitatea științifică**, sunt cele prevăzute la art. 2^{^1} alin. (1) din Legea Nr. 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, în măsura în care nu constituie infracțiuni potrivit legii penale, respectiv:

- a) confecționarea de rezultate sau date și prezentarea lor ca date experimentale, ca date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori ca date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- b) falsificarea de date experimentale, de date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori de date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- c) îngreunarea deliberată, împiedicarea sau sabotarea activității de cercetare-dezvoltare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile de cercetare-dezvoltare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților de cercetare-dezvoltare.

Art.30. Abaterile de la normele de bună conduită în **activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, inclusiv în cadrul cererilor de finanțare depuse în cadrul competițiilor de proiecte organizate din fonduri publice**, sunt cele prevăzute la art. 2^{^1} alin. (2) din Legea Nr. 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, în măsura în care nu constituie infracțiuni potrivit legii penale, respectiv:

- a) plagiatul;
- b) autoplagiatul;
- c) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unuia sau mai multor coautori care nu au contribuit semnificativ la publicație ori excluderea unor coautori care au contribuit semnificativ la publicație;
- d) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unei persoane fără acordul acesteia;
- e) publicarea sau diseminarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate;
- f) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, pentru posturi didactice universitare ori pentru posturi de cercetare-dezvoltare.

Art.31. Abaterile de la normele de bună conduită în **activitatea de evaluare și monitorizare instituțională a cercetării-dezvoltării, de evaluare și monitorizare de proiecte de cercetare-dezvoltare obținute prin acțiuni din cadrul Planului Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare și de evaluare de persoane în vederea acordării de grade, titluri, funcții, premii, distincții, sporuri, atestate sau certificate în activitatea de cercetare-dezvoltare**, sunt cele prevăzute la art. 2^{^1} alin. (3) din Legea Nr. 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, în măsura în care nu constituie infracțiuni potrivit legii penale, respectiv:

- a) nedezvăluirea situațiilor de conflicte de interese în realizarea sau participarea la evaluări;
- b) nerespectarea confidențialității în evaluare;

c) discriminarea, în cadrul evaluărilor, pe criterii de vîrstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală ori alte tipuri de discriminare, cu excepția măsurilor afirmative prevăzute de lege.

Art.32. Abaterile de la normele de bună conduită în funcțiile de conducere în activitatea de cercetare-dezvoltare, sunt cele prevăzute la art. 2¹ alin. (4) din Legea Nr. 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, în măsura în care nu constituie infracțiuni potrivit legii penale, respectiv:

a) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;

b) abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;

c) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;

d) abuzul de autoritate pentru a impune nejustificat propriile teorii, concepte sau rezultate asupra persoanelor din subordine;

e) obstrucționarea activității unei comisii de etică, a unei comisii de analiză sau a Consiliului Național de Etică, în cursul unei analize a unor abateri de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare din subordine;

f) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale privind normele de bună conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare prevăzute în prezentul Cod, în Legea nr. 206/2004, în Legea nr. 1/2011, în codul de etică, în codurile de etică pe pe domenii, adoptate conform legii, , în regulamentul de organizare și funcționare al universității, respectiv în carta universității, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către Comisia de etică conform prev. art.11 alin.(6) din Legea nr.206/2004 sau de către Consiliul Național de Etică conform art. 326 din Legea nr. 1/2011.

Art.33. Abaterile de la normele de bună conduită privind respectarea ființei și demnității umane, evitarea suferinței animalelor și ocrotirea și refacerea mediului natural și a echilibrului ecologic, în măsura în care nu constituie infracțiuni potrivit legii penale.

Art.34. Următoarele situații pot de asemenea să atragă răspunderea etică prin asociere pentru abateri de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare:

a) participarea activă în abateri săvârșite de alții;

b) cunoașterea abaterilor săvârșite de alții și nesesizarea comisiei de etică sau a Consiliului Național de Etică;

c) coautoratul publicațiilor conținând date falsificate sau confecționate;

d) neîndeplinirea obligațiilor legale și contractuale, inclusiv a celor aferente contractului de mandat sau contractelor de finanțare, în exercitarea funcțiilor de conducere ori de coordonare a activităților de cercetare-dezvoltare.

Art.35. Datele contradictorii, diferențele de concepție experimentală sau de practică, diferențele de interpretare a datelor, diferențele de opinie sunt factori specifici cercetării-dezvoltării și nu constituie abateri de la buna conduită.

Art.36. Sancțiunile au și rolul de a preveni cazurile de abatere de la conduită științifică necorespunzătoare, de a păstra prestigiul cercetării științifice și al Universității.

Art.37.(1) Pentru abaterile constatate de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare, conducerea Universității aplică personalului de cercetare dezvoltare una sau mai multe dintre următoarele sancțiuni, cu respectarea prevederilor art. 11 alin. (6) din Legea nr. 206/2004 și a prezentului cod:

a) avertisment scris;

b) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită;

c) diminuarea salariului de bază, cumulat, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control;

- d) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp între 1 an și 10 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții superioare ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control sau ca membru în comisii de concurs;
- e) destituirea din funcția de conducere;
- f) desfacerea disciplinară a contractului de muncă.
- g) îndepărtarea persoanei/persoanelor din echipa de realizare a proiectului;
- h) schimbarea responsabilului de proiect.

(2) Pentru abaterile constatate de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare, conducerea Universității aplică studenților și studenților-doctoranzi una sau mai multe dintre următoarele sancțiuni, cu respectarea prevederilor art. 11 alin. (6) din Legea nr. 206/2004 și a prezentului cod:

- a) avertisment scris;
- b) exmatricularea;
- c) îndepărtarea persoanei/persoanelor din echipa de realizare a proiectului.

Art.38. De asemenea, pentru abaterile de la buna conduită în cercetare-dezvoltare se aplică sancțiunile disciplinare prevăzute în Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată, cu modificările ulterioare, în Legea nr. 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor industriale, republicată, și în Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare.

Art.39. Se interzice ocuparea posturilor de didactice sau de cercetare-dezvoltare în cadrul Universității „Petru Maior” din Tîrgu-Mureș, de către persoane care se fac vinovate de abateri grave de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare. Se anulează concursul pentru un post de cercetare-dezvoltare ocupat, iar contractul de muncă cu Universitatea „Petru Maior” din Tîrgu-Mureș încetează de drept, indiferent de momentul la care s-a dovedit că o persoană a realizat abateri grave de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare. Constatarea abaterilor grave și identificarea persoanelor vinovate se fac de către Comisia de etică a Universității „Petru Maior” din Tîrgu Mureș.

CAPITOLUL VII

PROCEDURI PENTRU SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

Art.40. În cadrul Universității „Petru Maior” din Tîrgu-Mureș soluționarea litigiilor privind respectarea aplicării normelor de conduită morală și profesională în activitățile de cercetare dezvoltare, în toate etapele acestora, revine Comisiei de Etică constituită la nivelul Universității.

Art.41. Comisia de etică, pe lângă celelalte atribuții prevăzute de Legea nr. 1/2011 are și următoarele atribuții:

- a) urmărește respectarea Codului de Etică în cercetarea științifică în Universitate;
- b) analizează și soluționează abaterile de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare, pe baza sesizărilor primite sau prin autosesizare;
- c) numește comisii de analiză pentru examinarea sesizărilor referitoare la abaterile de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare aduse în atenția lor în urma sesizărilor sau pe bază de autosesizare. Comisiile de analiză pot fi formate din 3 - 5 membri, specialiști în domeniu persoane cu activitate recunoscută în domeniul cercetării-dezvoltării și/sau specialiști în domeniul juridic și în domeniul eticii cercetării și științei;
- d) realizează un raport anual referitor la situația respectării eticii activităților de cercetare, care se prezintă Rectorului, Senatului universitar și constituie un document public;
- e) contribuie la modificarea/actualizarea, după caz, a Codului de Etică în Cercetarea Științifică;
- f) monitorizează punerea în aplicare de către Rector/Decan, după caz, a sancțiunilor pe care le-a hotărât în urma soluționării abaterilor de competența de sancționare a acestora, inclusiv, dacă se impune, prin contestație la Senatul universitar sau, în ultimă instanță, la Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării, denumit în continuare Consiliul Național de Etică, de pe lângă MEN;

g) dă curs favorabil eventualelor solicitări exprese ce îi sunt adresate de către Consiliul Național de Etică, după informarea și avizul prealabil al Rectorului. Sesizează acest Consiliu despre eventuale abateri în universitate, de resortul său de cercetare;

h) participă, la posibile reuniuni de lucru sau alte manifestări similare, interinstituționale ori din plan național sau european, care au ca obiect problematica aferentă eticii în cercetare, cu aprobarea prealabilă a Rectorului. Redactează rapoarte, în urma oricărei participări de acest gen, cuprinzând principalele concluzii, pe care le înaintează rectorului;

i) pregătește, la solicitarea Rectorului, materiale de instruire privind etica în cercetarea științifică, pe care le prezintă la convocările periodice de instruire cu personalul de conducere, ori executiv din universitate, îndeosebi la cele prilejuite de deschiderea fiecărui nou an universitar;

j) îndeplinește atribuțiile stabilite de Legea nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare;

k) îndeplinește alte atribuții derivate din posibile noi reglementări naționale, în materia sa de competență.

Art.42. Procedurile pe care Comisia de etică, respectiv comisia de analiză le desfășoară în cazul sesizărilor scrise, inițiate de persoane fizice sau juridice cunoscute, ori în urma autosesizării sunt următoarele:

(1) Formularea, primirea și înregistrarea sesizărilor/autosesizărilor:

a) orice persoană fizică sau juridică cunoscută, poate sesiza Comisia de etică asupra abaterilor de la buna conduită care intră sub jurisdicția acestei comisii;

b) sesizările se formulează în scris și conțin cât mai multe date relevante privind identitatea celei sau celui care reclamă (inclusiv date de contact), identitatea părții / părților reclamate, acțiunile și faptele imputate, locul, data și împrejurările comiterii, eventualii martori, precum și orice alte informații considerate utile;

c) membri Comisiei de etică pot să se autosesizeze și să înainteze propriile lor sesizări;

d) nu se acceptă sesizările anonime, cu excepția celor care conțin indicii temeinice că s-au comis abateri de competența Comisiei de Etică;

e) sesizările se primesc, în plic închis, la Cabinetul Rectorului, unde sunt înregistrate, urmând a fi transmise, cât mai urgent, Comisiei de Etică;

(2) Analizarea și soluționarea sesizărilor:

a) Sesizarea se analizează în plenul Comisiei de Etică, în prezența a cel puțin jumătate plus unu din membri, iar deciziile se iau cu cel puțin majoritatea simplă a celor prezenți. În urma acestei analize se pot lua una din următoarele decizii:

1. acceptarea validității competenței de soluționare a Comisiei de etică și demararea soluționării cazului;

2. declinarea competenței spre alți factori decizionali sau de soluționare abilitați, cum ar fi situația abaterilor disciplinare, de competența rectorului/decanilor, respectiv a comisiilor de cercetare a acestor abateri disciplinare sau de competența Consiliului Național de Etică;

3. clasarea sesizării, dacă este anonimă, dacă nu conține minimul de elemente ori este vădit tendențioasă.

b) Comisia de etică va numi o comisie de analiză formată din 3 - 5 membri, specialiști în domeniu, pentru efectuarea anchetelor și audierilor. Membri propuși se pot autorecuza, în eventualitatea unor conflicte de interese pe care le au în cazul dat;

c) Ancheta se declanșează în maximum 15 zile lucrătoare de la primirea unei sesizări, după informarea în scris a persoanei/persoanelor suspectă/e de abateri de la buna conduită, cu privire la această situație;

d) Ancheta care durează maximum 20 de zile, se realizează pe baza audierilor, înregistrărilor de probe și a altor mijloace specifice;

e) Comisia de etică și comisia de analiză păstrează confidențială identitatea autorului sesizării. În măsura în care, în decursul derulării procedurilor de anchetă, dezvăluirea acestei identități este absolut necesară, reclamantului i se va cere permisiunea în acest sens dar ancheta va continua;

f) Coordonatorul comisiei de analiză va notifica, în numele președintelui Comisiei de etică, părții/părților reclamate despre primirea sesizării și demararea anchetei, în scopul de a formula o poziție scrisă cu privire la faptele imputate. În contextul notificării se vor face precizări privind conținutul sesizării, natura informațiilor solicitate și componența comisiei de analiză;

g) Comisia de analiză va proceda, în continuare, la investigarea propriuzisă, inclusiv, dacă este cazul, prin audierea reclamantului/reclamanților, autorului reclamației/sesizării, martorilor, precum și, dacă reclamantul consimte, prin confruntarea părților, acolo unde este absolută nevoie;

h) Conținutul întrebărilor membrilor comisiei de analiză și alegațiilor părții/părților implicate pe marginea acestora vor fi consemnate în procese verbale, ce urmează a fi semnate de toți membri comisiei și de fiecare parte implicată. Dezbaterile pot fi și înregistrate audio, sub rezerva informării despre acest lucru a celor audiați, înaintea începerii audierii propriu-zise;

i) Pe tot parcursul anchetei, membrii comisiei de analiză pot solicita părților, în scris sau verbal, informații, lămuriri, acte și documente suplimentare cu privire la detaliile cazului;

j) În baza studiului aprofundat al tuturor documentelor și actelor depuse la dosarul cauzei, comisia de analiză va elabora un Raport, pe care îl va înainta și susține în plenul Comisiei de etică;

k) Raportul va conține cel puțin următoarele date și informații:

1) identitatea părților implicate;

2) natura și conținutul, în sinteză, al abaterilor reclamate;

3) veridicitatea faptelor imputate, cu indicarea probelor existente la filele dosarului cauzei, precum și cu încadrarea fiecărei fapte;

4) pentru cazurile de conduită științifică necorespunzătoare dovedite, raportul trebuie să conțină recomandări și propuneri de sancționare.

l) Raportul se analizează și dezbate în plenul Comisiei de Etică, iar decizia finală se ia cu votul majorității simple a membrilor prezenți, statutar întruniți;

m) Opiniile separate ale membrilor Comisiei, care au votat împotriva, vor fi reținute și consemnate, atât în procesul-verbal al reuniunii de lucru, în speță, al Comisiei de Etică, cât și în Raportul final al cauzei;

n) Raportul comisiei de analiză este avizat de către Consilierul juridic al Universității. Răspunderea juridică pentru hotărârile și activitatea comisiei de analiză revine Universității.

o) Raportul final aprobat de către Comisia de etică, se comunică autorului sesizării în scris și se face public pe site-ul web al Universității în termen de 45 de zile calendaristice de la primirea sesizării;

p) În cazul constatării unor abateri de la normele de bună conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare, raportul numește persoanele vinovate și stabilește una sau mai multe dintre sancțiunile prevăzute în prezentul Cod. Persoanele vinovate pot fi diferite de persoanele vizate în textul sesizării.

r) Raportul comisiei de analiză poate fi contestat în termen de 15 zile lucrătoare de la data comunicării, la Consiliul Național de Etică de către persoana sau persoanele găsite vinovate ori de către autorul sesizării. Contestația va conține obligatoriu o copie simplă după sesizarea inițială și după raportul comisiei de analiză;

s) În cazul în care o contestație nu a fost înaintată către Consiliul Național de Etică în termen de 15 zile lucrătoare de la data comunicării, sancțiunile stabilite de comisia de analiză sunt puse în aplicare de către Consiliul de administrație, în termen de 45 de zile calendaristice de la data comunicării raportului).

Art.43. Dreptul persoanei sancționate etic de a se adresa instanțelor judecătorești este garantat.

Art.44. (1) Consiliul de administrație al Universității va asigura spațiu adecvat, și condițiile materiale și tehnice necesare funcționării Comisiei de etică.

Art.45. Drepturile reclamantului sunt următoarele: - de a beneficia de confidențialitate; - de a fi consiliat/ă cu privire la depunerea unei sesizări/reclamații corect întocmite; - de a primi un număr de înregistrare pentru sesizarea/reclamația depusă; - de a apare în fața Comisiei, însoțit, dacă dorește, de un reprezentant; - de a depune poziții în scris și a avea întrevederi cu membrii Comisiei privitoare la caz; - de a primi o copie după raportul finalizat înainte ca acesta să fie înaintat conducerii universității și a depune o opinie scrisă; - de a face contestație la Consiliul Național de Etică.

Art.46. Conflicte de interese

În cazul în care partea reclamantă sau partea reclamată solicită excluderea unui membru al Comisiei de la anchetarea cazului în baza unui conflict de interese, acesta urmează să se retragă de la investigarea sesizării sau reclamației, dacă se află în conflict de interese astfel cum este definit de lege. În caz contrar, Comisia va decide prin vot, cu majoritate simplă, cu privire la capacitatea acestuia de a judeca și ancheta cazul. În situația recuzării, membrul Comisiei recuzat nu va participa la echipa de caz și la votarea raportului de caz.

Orice membru al comisiei care se află în conflict de interese trebuie să anunțe din oficiu, motivat, existența conflictului de interese, urmând a fi înlocuit cu o altă persoană.

Art.47. Drepturile părții reclamate: de a apare în fața Comisiei, însoțit, dacă dorește, de un reprezentant; de a depune poziții în scris și a avea întrevederi cu membrii Comisiei privitoare la caz; de a primi o copie după raportul final, înainte ca acesta să fie înaintat conducerii universității și a depune o opinie scrisă; de a face contestație la Consiliul Național de Etică.

Art.48. Confidențialitatea

Analizele de caz ale Comisiei de Etică se bucură de confidențialitate.

a) Confidențialitatea este asigurată prin interzicerea accesului la dosarele de caz pe durata desfășurării analizei cât și după soluționarea cazului; interdicția privește inclusiv mass-media; vor fi exceptați reprezentanții legali ai părților, pe perioada desfășurării analizei, iar după soluționare, numai în cazul unui recurs;

b) În cazul unor investigații oficiale, ale unor organe de stat autorizate, accesul la dosare este acordat la cerere, care se adresează Rectorului, ca reprezentant al Universității în relațiile cu terții. Autonomia universitară și inviolabilitatea spațiului academic vor fi respectate;

c) Accesul la dosarele Comisiei este acordat și cercetărilor cu caracter academic, cu formularea unor cereri oficiale. Documentația cercetării va trebui înaintată comisiei pentru a se verifica asigurarea standardelor de confidențialitate și a altor norme academice.

Art.49. Arhiva Comisiei

Secretarul Comisiei este responsabil cu păstrarea tuturor datelor colectate în dosarele de caz, fie că acestea au fost soluționate sau nu.

Comisia va păstra dosarele pe durată nedeterminată, într-un spațiu adecvat pus la dispoziția acestuia de conducerea instituției de învățământ superior.

CAPITOLUL VIII**DISPOZIȚII FINALE**

Art.50. Centrele de cercetări, departamentele și colectivele de cercetare, studenții, studenții doctoranzi din Universitate, precum și angajații acestora au obligația să respecte normele juridice și actele normative în vigoare, prin care se reglementează raporturile sociale care se nasc în domeniul cercetării științifice și inovării.

Art.51. Presentul Cod de etică se completează cu prevederile legale în vigoare. Prevederile Codului de etică în cercetarea științifică, vor fi modificate și/sau actualizate, după caz, în termen de maximum 30 de zile de la publicarea actelor legislative sau normative care reglementează normele privind buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare, precum și ori de câte ori se impune, cu respectarea procedurilor de adoptare a acestor reglementări juridice interne ale universității.

Presentul Cod de Etică și Deontologie în Cercetare a fost aprobat în Ședința Senatului din data de 06.06.2018.

